

چگونه ارانی توانست نشریه مارکسیستی «دنیا» را منتشر کند؟

۲۷ مرداد ۱۳۹۵ ساعت ۱۲:۴۶

مامورین اداره ی سیاسی شهربانی آن وقت از اصطلاحات سیاسی فقط کمونیسم و بلشویک را می شناختند و بس. حتی معنی مارکسیسم و فاشیسم و امثال آنها را نمی دانستند....

جوان و تاریخ-تاریخ شفاهی

«دنیا» نام نشریه ای بود که توسط بخشی از گروه «پنجاه و سه نفر» و در راس آنها تقی ارانی منتشر می شد. نشریه ای که ترویج دهنده مارکسیسم و مرام کمونیستی و یا به عبارتی «مرام اشتراکی» بود. اما سوال مهمی که به ذهن خطور می کند اینکه چگونه با انتشار مجله دنیا حکومت به رویه این مجله مشکوک نشد و تنها پس از دستگیری برخی از اعضا به دلیل خط گیری از شوروی

این گروه لو رفت؟ سوال اساسی تر اینکه، اساسا چرا به این جریان و یا شخص ارانی مجوز اعطای نشریه ای برای ارائه محتوایی مارکسیستی داده شد؟ خاطرات انور خامه ای یکی از اعضای گروه می تواند این مسئله را برای ما روشن کند:

«سی سال پیش از انتشار مجله، لنین هنگام انتشار روزنامه ایسکرا گفته بود «یک نشریه منظم ستون فقرات یک تشکیلات است» چون یک چنین نشریه ای علاوه بر اینکه وسیله تبلیغ و تهییج است، سازمان دهنده خوبی هم هست. البته منظور لنین یک نشریه انقلابی و مخفی بود که توزیع آن به شبکه ای از عناصر فعال نیاز داشت و به زعم لنین همین عناصر به تدریج به انقلابیون حرفه ای مبدل می شدند و استخوان بندی حزب را تشکیل می دادند. اما در شرایطی که دکتر ارانی و هم رزمانش قرار داشتند، نه امکان انتشار یک نشریه مخفی وجود داشت و نه چنین شبکه ای برای توزیع آن فراهم بود. تنها چیزی که می شد به دنبال آن رفت انتشار یک نشریه علنی بود. اما چطور می شد در یک نشریه علنی، جلوی چشم پلیس رضاشاهی، افکار مارکسیستی را منتشر ساخت؟! اینجا ابتکار دکتر ارانی از یک سو و بی باکی فوق العاده اش از سوی دیگر به کمک آنها شتافت و کاری را که غیر ممکن به نظر می رسید امکان پذیر ساخت. ارانی در تماس با ماموران شهربانی و سایر دستگاه های دولتی برای چاپ و انتشار کتاب های علمی اش دریافته بود که سطح آگاهی آنها بسیار پایین است و بسیار مطالب و اصطلاحات که در کشورهای دیگر کامل شناخته شده اند اینجا کمتر کسی از آنها اطلاع دارد و معنی آن را نمی فهمد. به ویژه اصطلاحات فلسفی غربی مانند ماتریالیسم و ایده آلیسم و متافیزیک و دیالکتیک و غیره. مامورین اداره ی سیاسی شهربانی آن وقت از اصطلاحات سیاسی فقط کمونیسم و بلشویک را می شناختند و بس. حتی معنی مارکسیسم و فاشیسم و امثال آنها را نمی دانستند. این بی سوادی تنها محدود به آنها نبود. قضات دادگستری و دادرسی ارتش و دادستان ها و دادیاران، آنها هم دست کمی از ماموران شهربانی نداشتند.» ۱

پی نوشت ها:

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/23024/چگونه-توانست-ارانی-چگونه/>
کند-منتشر-دنیا-مارکسیستی-نشریه-توانست-ارانی-چگونه/